

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 27 lipca 2020 r.

DWST-WA.350.40.2020.HR

Pan
Krzysztof Iwaniuk
Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: stanowiska Zarządu Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wprowadzenia realnych mechanizmów pomocowych dla JST „Samorządowej Tarczy Ochronnej” z 20 maja 2020 roku.

Szanowny Panie Przewodniczący,

poniżej przedstawię odpowiedź w zakresie zagadnień należących do właściwości Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Zadania oświatowe związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej (obok dotacji celowych z budżetu państwa i dochodów własnych). Kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, środki na

pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego.

Ostateczny poziom wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację zadań oświatowych jest konsekwencją podejmowanych przez te jednostki szeregu decyzji w zakresie systemu organizacji szkolnictwa w swojej jednostce, np. liczba szkół, liczba oddziałów w poszczególnych typach szkół oraz liczba uczniów w poszczególnych oddziałach, liczby (ale też struktury w podziale na stopnie awansu zawodowego) zatrudnionych w placówkach nauczycieli, regulaminów wynagradzania nauczycieli na terenie danej jednostki.

Środki na podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od września 2020 roku o 6% zostały zapewnione m.in. w kwocie części oświatowej subwencji ogólnej.

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2020 część oświatowa subwencji ogólnej wynosi 49 mld 835 mln 775 tys. zł. W stosunku do 2019 r. kwota subwencji jest wyższa o 2 mld 928 mln 281 tys. zł, tj. o 6,2%.

Dochody ogółem JST wzrosły w 2019 r. o 26,7 mld zł, tj. o 10,6% względem roku poprzedniego (251,8 mld zł w 2018 r. – 278,5 mld zł w 2019 r.). Ponadto zaobserwowano korzystną dynamikę w dochodach własnych JST – dochody własne ogółem wzrosły w skali kraju o 11,8 mld zł, tj. o 9,5% (124,0 mld zł w 2018 r. – 135,8 mld zł w 2019 r.). W ramach dochodów własnych, dochody z tytułu udziału w podatku PIT i CIT w 2019 r. wzrosły łącznie o 6,4 mld zł, z tego:

- PIT: 56,1 mld zł wzrost o 5,2 mld zł (50,9 mld zł w 2018 r.), tj. o 10,3%,
- CIT: 10,9 mld zł wzrost o 1,2 mld zł (9,7 mld zł w 2018 r.), tj. o 12,4%.

W ubiegłym roku zrealizowano cztery cięcia w podatku PIT, mimo to dochody zdecydowanej większości samorządów z PIT nie tylko nie spadły, ale nawet znacząco wzrosły (bardzo dobra w ubiegłym roku sytuacja na rynku pracy – wzrost płac i zatrudnionych z nawiązką pokryły skutki zmian podatkowych).

Pomimo, że wysokość środków wypłaconych z tytułu udziału w podatku PIT samorządom za marzec i kwiecień 2020 r. obniżyła się w stosunku do marca i kwietnia 2019 r. to widać poprawę sytuacji za miesiąc maj 2020 r. Za ten miesiąc wypłacono samorządom kwotę 5,5 mld zł i jest to kwota wyższa o 21% niż wypłacona w maju 2019 r. a także o 34,5% wyższa niż wypłacona za kwiecień 2020 r.

Bez wątplenia niektóre samorządy mogą mieć przejściowe trudności finansowe w związku z COVID-19. Efekty pandemii mogą być widoczne w budżetach jednostek samorządu terytorialnego m. in. po stronie przychodowej z uwagi na niższy od planowanego wzrost dochodów własnych, wpływów z PIT czy CIT. Jednak wciąż trudno ocenić jaki będzie faktyczny rozmiar korekty dochodów w budżetach samorządowych. Zapewniam, że zarówno Rząd RP jak i Ministerstwo Edukacji Narodowej, monitoruje sytuację na bieżąco i pozostaje w dialogu z samorządowcami. Naliczona subwencja oświatowa na szkoły i placówki oświatowe w roku 2020 wypłacana jest niezależnie od sytuacji związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19. Subwencja oświatowa jest w tym trudnym okresie stanu epidemii stabilnym źródłem dochodów podtrzymującym płynność finansową samorządów.

Ponadto w celu minimalizowania skutków zmniejszenia dochodów własnych JST, spowodowanego epidemią COVID-19 samorządy otrzymają dodatkowe środki finansowe na inwestycje. W ramach Funduszu Covid-19 przeznaczonych zostanie 12 miliardów złotych na dopłaty do inwestycji lokalnych. Pieniądze przekazane przez rząd będzie można wykorzystać na bliskie ludziom inwestycje, takie jak szkoły, przedszkola, żłobki, wodociągi i kanalizacja, szpitale, domy pomocy społecznej, chodniki czy remonty, a także inne działania. Fundusz odegra rolę tarczy dla samorządów. Będzie to również program wsparcia dla polskich małych i średnich firm, które realizują zadania inwestycyjne samorządów. To kolejny zastrzyk pieniędzy, który pozwala nie tylko na utrzymanie miejsc pracy, ale także rozwój przedsiębiorstw.

Rząd RP wyraża gotowość do rozmów nad zmianami w systemie oświaty w szerokim gronie interesariuszy włączając jednostki samorządu terytorialnego, które są jego niezwykle istotnym elementem. Temu miały również służyć rozmowy m.in. ze stroną samorządową w formule tzw. „okrągłego stołu edukacyjnego”, które zainicjował Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki 26 kwietnia 2019 r. Ponadto Minister Edukacji Narodowej podjął decyzję o wznowieniu prac Zespołu ds. statusu zawodowego pracowników oświaty, którego zadaniem jest wypracowanie rozwiązań systemowych w dziedzinie edukacji narodowej oraz zdefiniowanie długofalowej strategii polityki oświatowej w zakresie praw i obowiązków pracowników oświaty, w szczególności w zakresie finansowania oświaty, wynagradzania nauczycieli, awansu

zawodowego, czasu i warunków pracy nauczycieli (w trakcie epidemii prace zespołu zostały zawieszona).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
(dotyczy pisma BPRM.31.9.66.2020(2)/KG)